

Міністерство освіти і науки України

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства
Кафедра романо-германської філології

ПОГОДЖЕНО

В.о. проректора ДНУ
з науково-педагогічної роботи
Наталія ГУК
"27" 02 2026р.

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

- Спеціальність – 035 Філологія
- Спеціалізація – 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно) перша – німецька
- Освітня програма – Німецька та англійська мови і літератури

Розглянуто
на засіданні вченої ради факультету
української й іноземної філології та
мистецтвознавства
Протокол №5 від «27» січня 2026 р.,

Голова вченої ради Ір - Ірина ПОПОВА

Дніпро
2026

Укладачі програми:

1. Кіркowska І.С., докт. філол. наук, доцент, завідувач кафедри романо-германської філології
2. Крайняк О.М., канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри романо-германської філології
3. Іжко Є.С., канд. пед. наук, доцент кафедри романо-германської філології
4. Пічугіна Т.Є., канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри зарубіжної літератури
5. Максютенко О.В., канд. філол. наук, доцент, завідувачка кафедри зарубіжної літератури

Програма ухвалена

- на засіданні кафедри (кафедр):

1. Романо-германської філології від «22» грудня 2025 р., протокол № 5

Завідувачка кафедри (Інга КІРКОВСЬКА)

Зарубіжної літератури від «15» грудня 2025 р., протокол №5

Завідувачка кафедри (Олена МАКСЮТЕНКО)

- на засіданні науково-методичної ради факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства від «15» січня 2026 р., протокол №4

Голова (Ліна РЕПШ)

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Атестаційний екзамен є засобом контролю засвоєння студентами знань та умінь, передбачених освітньо-професійною програмою «Німецька та англійська мови і літератури» спеціальності 035.043 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька). Успішне складання атестаційного екзамену та захист кваліфікаційної роботи бакалавра є підставою для надання кваліфікації Бакалавр філології за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька».

За підсумками вивчення фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін студент набуває:

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

ФК1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

Програмні результати навчання:

Назва програмного результату навчання	Назви освітніх компонентів, що забезпечують даний програмний результат навчання
ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури ОК 2.7 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови ОК 2.13 Основна іноземна мова (німецька) ОК 2.15 Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська) ОК 2.17 Лексикологія основної іноземної мови
ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури

<p>ПР 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p>	<p>ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури ОК 2.7 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови ОК 2.13 Основна іноземна мова (німецька) ОК 2.15 Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська) ОК 2.17 Лексикологія основної іноземної мови</p>
<p>ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p>	<p>ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури ОК 2.7 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови ОК 2.17 Лексикологія основної іноземної мови</p>
<p>ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p>	<p>ОК 2.7 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови ОК 2.13 Основна іноземна мова (німецька) ОК 2.15 Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська) ОК 2.17 Лексикологія основної іноземної мови</p>
<p>ПР 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).</p>	<p>ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури</p>
<p>ПР 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.</p>	<p>ОК 2.7 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови ОК 2.13 Основна іноземна мова (німецька) ОК 2.15 Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська) ОК 2.17 Лексикологія основної іноземної мови</p>
<p>ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури, ОК 2.7 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови,</p>
<p>ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p>	<p>ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури, ОК 2.13 Основна іноземна мова (німецька)</p>
<p>ПР 22. Планувати і здійснювати дослідження в галузі філології на відповідному рівні.</p>	<p>ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури</p>

Програма атестаційного екзамену за спеціальністю 035 Філологія (Освітня програма – Німецька та англійська мови і літератури) містить питання з дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра:

1. Основна іноземна мова (німецька).
2. Лексикологія основної іноземної мови.
3. Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови.

4. Історія зарубіжної літератури.
5. Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська).

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

Блок 1. Навчальна дисципліна № 1 «Основна іноземна мова (німецька)»

Лексичний матеріал:

1. Перше знайомство;
2. Моя сім'я;
3. Хобі. Щоденні звички;
4. Робота. Трудова та професійна діяльність. Професії;
5. Їжа та напої;
6. Житло. Домашній інтер'єр;
7. Пори року та погода;
8. Мандрівки;
9. Дозвілля;
10. Улікаря. Частина тіла людини;
11. Одяг. Мода. Зовнішній вигляд людини;
12. Майбутня професія;
13. Роль ЗМІ у житті суспільства;
14. Орієнтація в місті;
15. Свята в Україні та Німеччині;
16. Мистецтво. Кіно. Театр. Музика. Живопис та скульптура. Видатні митці минулого та сьогодення;
17. Система освіти в Німеччині та Україні;
18. Людина та суспільство;
19. Мова та соціальні відносини;
20. Промисловість. Виробництво і споживання товарів широкого вжитку;
21. Транспорт та мобільність;
22. Суспільство та суспільне життя. Соціальні верства та соціальні програми;
23. Гендерна політика в сучасному суспільстві;
24. Наукові дослідження. Актуальні проблеми людства та науковий пошук. Новітні досягнення світової науки.
25. Місце курсу серед інших наук й дисциплін. Основні поняття. Види перекладу.
26. Перекладацькі трансформації.
27. Переклад іменників. Омоніми. Синоніми. Пусті слова. Хибні друзі перекладача.
28. Поняття еквівалентності. Безеквівалентна лексика.
29. Науковий стиль. Переклад термінів.
30. Граматичні труднощі перекладу.
31. Переклад запозичень.
32. Особливості перекладу текстів різних стилів.

Граматичний матеріал:

1. Означені та неозначені артиклі та їх відмінювання;
2. Порядок слів у простому реченні;
3. Заперечення;
4. Презенс індикатив (утворення, значення та вживання);
5. Дієслова з відокремленими та невідокремленими префіксами;
6. Відмінювання модальних дієслів у теперішньому та минулому часі;
7. Імператив (утворення, значення та вживання);
8. Відмінювання іменників. Відмінювання власних назв;
9. Відмінювання прикметників;
10. Ступені порівняння прикметників та прислівників;

11. Відмінювання та вживання особових, присвійних та неозначених займенників;
12. Неозначено-особовий займенник «man»;
13. Безособовий займенник «es» ;
14. Перфект з допоміжним дієсловом «haben» та «sein»;
15. Імперфект;
16. Кількісні числівники та порядкові числівники;
17. Зворотні дієслова в знахідному і давальному відмінках;
18. Утворення та вживання займенникових прислівників;
19. Прийменники, які керують родовим, давальним та знахідним відмінками.
Прийменники подвійного керування;
20. Структура складносурядного речення. Сполучники в нульовій позиції. Сполучники в першій позиції. Подвійні сполучники;
21. Типи та структура складнопідрядного речення;
22. Пасивний стан;
23. Умовний спосіб «Коньюктив I» «Коньюктив II».

Блок 2. Навчальна дисципліна №2 «Лексикологія основної іноземної мови»

1) Теоретичні основи лексикології:

- 1.1 Становлення сучасної німецької лексикології як науки.
- 1.2 Зв'язок лексикології з іншими лінгвістичними дисциплінами.

2) Слово та його значення:

- 2.1 Слово як основна мовна одиниця та його значення.
- 2.2 Поняття слова, його структура, лексичне й граматичне значення; співвідношення слова та поняття.

3) Багатозначність та омонімія:

- 3.1 Проблема полісемії та омонімії в сучасній німецькій мові.
- 3.2 Класифікації омонімів та полісемантів.
- 3.3 Розмежування полісемії та омонімії.

4) Системні відношення в лексиці:

- 4.1 Парадигматичні відношення в лексиці сучасної німецької мови: синонімія, антонімія, гіперо-гіпонімія.
- 4.2 Синтагматичні відношення в лексиці сучасної німецької мови: валентність й сполучуваність лексичних одиниць, критерії розмежування слова та словосполучення в мовленні.

5) Історичні та сучасні зміни в словниковому складі німецької мови:

- 5.1 Архаїзми та історизми. Класифікація архаїзмів.
- 5.2 Неологізми, причини та шляхи їх появи, класифікації неологізмів.

6) Словотвір німецької мови:

- 6.1 Словотворення як основний шлях збагачення словникового складу сучасної німецької мови.
- 6.2 Деривація, словоскладання, скорочення конверсія як продуктивні способи словотворення.

7) Запозичення як шлях збагачення словникового складу сучасної німецької мови:

- 7.1 Роль запозичень у поповненні словникового складу німецької мови. Причини запозичень. Шляхи і форми запозичень. Проблеми асиміляції запозичень.
- 7.2 Пуризм.

8) Зміна значення слова як шлях збагачення словникового складу сучасної німецької мови:

- 8.1. Розширення значення слова.
- 8.2 Звуження значення слова.
- 8.3 Метафоричний та метонімічний переноси.

9) Ономастика сучасної німецької мови:

- 9.1 Ономастика як розділ лексикології.
- 9.2 Антропоніми, топоніми, етніміми, гідроніми; їх походження, функції та культурна

специфіка.

10) Фразеологія сучасної німецької мови:

10.1 Стійкі словосполучення як частина лексичної системи.

10.2. Фразеологічні одиниці та їх типи у німецькій мові: фразеологічні зрощення, єдності, сполучення, ідіоми; прислів'я, їх семантика та стилістика.

11) Соціальна та стилістична диференціація лексики:

11.1 Лексика в соціальному вимірі.

11.2 Диференціація та розшарування лексичного складу сучасної німецької мови (нейтральна, книжна, розмовна лексика; професіоналізми, жаргон, діалектизми, соціолекти).

Блок 3. Навчальна дисципліна № 3 «Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови»

1) Передісторія німецької мови. Індоевропейська та германська мовна спільнота:

1.1 Класифікація та основні риси індогерманської мови.

1.2 Фонетичні, морфологічні та лексичні риси індоевропейської прамови; місце германських мов у індоевропейській сім'ї.

2) Давньовірхньонімецька мова:

2.1 Фонетика давньовірхньонімецької мови.

2.2 Морфологія давньовірхньонімецької мови: частини мови.

2.3 Словотворення у давньовірхньонімецькій мові.

2.4 Лексичний склад давньовірхньонімецької мови. Запозичення в давньовірхньонімецьку мову.

2.5 Давньовірхньонімецькі діалекти як провідна форма існування мови.

2.6 Письмові пам'ятки давньовірхньонімецької мови.

3) Середньовірхньонімецька мова:

3.1 Морфологічні та граматичні зміни в середньовірхньонімецькій мові: відмінювання іменників, претерито-презентні дієслова, утворення аналітичних форм дієслова.

3.2 Зміни в словниковому складі середньовірхньонімецької мови.

3.3 Середньовірхньонімецькі діалекти, області їхнього поширення.

3.4 Письмові пам'ятки німецької середньовічної літератури.

4) Новонімецька мова:

4.1 Фонетичні зміни в новонімецькій мові: завершення монофтонгізації та дифтонгізації; кількісні зміни голосних; лабіалізація й делабіалізація; зміни в системі консонантизму.

4.2 Соціокультурні чинники, які вплинули на розвиток новонімецької мови: книгодрук; реформація; діяльність «мовних товариств»; вплив М. Лютера на формування літературної норми.

4.3 Запозичення в новонімецькій мові.

5) Сучасний етап розвитку німецької мови:

5.1 Німецька мова в умовах глобалізації.

5.2 Вплив лінгвальних та екстралінгвальних факторів на розвиток німецької мови у ХХ–ХХІ ст: медіа; англіцизми; цифровізація; мовна політика.

Блок 4. Навчальна дисципліна № 4 «Історія зарубіжної літератури та її аспекти»

1. Історія зарубіжної літератури Середньовіччя та доби Відродження. Середньовіччя як історико-культурне явище. Західноєвропейська середньовічна література.

2. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII ст. Доба Ренесансу в західноєвропейській культурі: естетична концепція. Визначні літературні пам'ятки. «XVII століття» як особлива історико-культурна епоха у Західній Європі. Естетичні явища бароко і класицизму. Просвітництво і західноєвропейська література XVIII ст. Класицизм, сентименталізм, рококо як провідні художні напрямки епохи, проблема преромантизму.

3. Історія зарубіжної літератури XIX ст. Загальна характеристика літератури XIX ст. у Західній Європі та США. Основні художні напрямки. Художні відкриття письменників-романтиків. Історія європейського реалізму XIX століття. Ключові фігури та твори;

4. Історія зарубіжної літератури к. XIX – п. XX ст. Напрями, течії, стилі в західноєвропейській

літературі к. XIX – п. XX ст. (реалізм, натуралізм, символізм, імпресіонізм, декаданс/естетизм, неоромантизм): поетикальні риси, жанри, визначні автори і тексти. «Нова драма» в західноєвропейській літературі к. XIX – п. XX ст.: теорія та практика.

5. Історія зарубіжної літератури XX ст. Модернізм як естетичний та історико-культурний феномен. Західноєвропейська та американська література першої половини XX ст. Проза Європи та США доби постмодернізму: естетико-філософські відкриття, провідні автори, жанри, тексти.

Блок 5. Навчальна дисципліна № 5 «Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська)»

Lexical aspect:

1. Family. The people power.
2. Homes and dwellings.
3. Pastimes and hobbies, leisure activities.
- 4, Travelling and life events.
5. Nature and environmental protection.
6. The trials of technology.
7. Work. Jobs. Earning a living.
8. Health, food and eating habits.
9. Sports and entertainment.
10. Jobs and workplaces
11. Crime and the law.
12. The Media. Spread the news
13. Shopping, money, advertising.
14. Education. Learning lessons.
15. History. Historical figures.

Grammatical aspect:

1. The Verb. Active and Passive Voice. Mood.
2. Indefinite Tenses. Present. Past. Future.
3. Perfect Tenses. Present. Past. Future.
4. Continuous Tenses. Present. Past. Future.
5. Perfect Continuous Tenses. Present. Past. Future.
6. Subject Verb and Agreement.
7. Regular and Irregular Verbs.
8. Modal Verbs.
9. The Infinitive.
10. The Gerund.
11. The Adverb.
12. Words Order in the Sentence. Inversion.
13. Questions. Questions with question Words.
14. “There is”, “There are”.
15. Conditional Sentences.

3. СТРУКТУРА БІЛЕТУ

Атестаційний екзамен має тестову форму. Тести (100 балів) мають на меті перевірку вмінь та навичок студента як з теоретичних, так і з практичних аспектів вивчення *Основної іноземної мови (німецької), Лексикологія основної іноземної мови, Історичного та теоретичного аспектів граматики основної іноземної мови, Історії зарубіжної літератури та Другої іноземної мови з практикою перекладу (англійської)*.

Кожен варіант атестаційного екзамену містить 50 тестових завдань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування. Всі питання складені у формі обрання однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих, проти якої вступник

має зробити відповідну позначку.

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту атестаційного екзамену може набувати одного з двох значень:

максимального значення 2 бали у випадку правильної відповіді,
мінімального значення 0 балів у випадку неправильної відповіді.

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань:

Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті	Кількість балів за одне завдання	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за весь іспит
Питання на обрання правильної відповіді	50	2	$50 \times 2 = 100$

- за темами навчальних дисциплін:

База містить 5 дисциплін, обирається по десять завдань з дисципліни, всього одиниць у варіанті 50.

Для забезпечення оголошеної структури екзаменаційного білета і належної варіативності при його формуванні склад та **об'єм бази тестових завдань** повинен бути таким:

Дисципліни	Всього завдань з дисципліни	Всього завдань з мови / літератури
Дисципліна №1 Основна іноземна мова (німецька)	100	300
Дисципліна №2 Лексикологія основної іноземної мови	100	
Дисципліна №3 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови	100	
Дисципліна №4 Історія зарубіжної літератури Середньовіччя та доби Відродження	20	100
Дисципліна №4 Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII ст.	20	
Дисципліна №4 Історія зарубіжної літератури XIX ст.	20	
Дисципліна №4 Історія зарубіжної літератури к. XIX – п. XX ст.	20	
Дисципліна №4 Історія зарубіжної літератури XX ст.	20	100
Дисципліна №5 Друга іноземна мова (англійська) з практикою перекладу. Лексика.	50	
Дисципліна №5 Друга іноземна мова (англійська) з практикою перекладу. Граматика.	50	
Загальна кількість завдань		500

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90-100	Відмінно/ Excellent	Відмінне виконання, надано 90-100% правильних відповідей
82-89	Добре/ Good	Виконання вище середнього рівня, надано 82-89% правильних відповідей
75-81		В цілому вірне виконання,

		надано 75-81% правильних відповідей
64-74	Задовільно/ Satisfactory	Непогане виконання, надано 64-74% правильних відповідей
60-63		Виконання задовольняє мінімальним критеріям, надано 60-63% правильних відповідей
0-59	Незадовільно/Fail	Виконання не задовольняє мінімальним критеріям, надано менше 60% правильних відповідей

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

До навчальної дисципліни № 1. Основна іноземна мова (німецька):

Основна:

1. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch / Anne Buscha, Szilvia Szita. Sprachniveau A1+. Schubert-Verlag Leipzig, 1. Auflage, 2021. 238 S.
2. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch / Anne Buscha, Szilvia Szita. Sprachniveau A2+. Schubert-Verlag Leipzig, 1. Auflage, 2021. 266 S.
3. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch / Anne Buscha, Szilvia Szita. Sprachniveau B1+. Schubert-Verlag Leipzig, 1. Auflage, 2021. 266 S.
4. Aspekte Neu C1: Mittelstufe Deutsch. Intensivtrainer 3 mit Prüfungstraining DSH und TestDaF / Lütke, Marion; Bidnenková, Lenka; Militchina, Maria; Petراسиук, Volha: Stuttgart: Klett, 2017. 96 S.
5. Aspekte neu C1 Lehr- und Arbeitsbuch 3, Teil 2 mit CD C1 zum Arbeitsbuch / U. Koithan, H. Schmitz, T. Sieber, R. Sonntag. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen, 2017. 200 S.
6. Aspekte neu C1. Lehr- und Arbeitsbuch 3, Teil 1 mit CD C1 zum Arbeitsbuch / U. Koithan, H. Schmitz, T. Sieber, R. Sonntag. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen, 2019. 208 S.
7. Böll H. Die verlorene Ehre der Katharina Blum. Erzählung. München: DTV. 1997. 146 S.
8. [Buscha, Anne; Raven, Susanne; Szita, Szilvia: Erkundungen Deutsch als Fremdsprache Kompakt. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau C1.2., veränderte Auflage. Leipzig: Schubert-Verlag, 2016. 224 S.](#)
9. Buscha, Anne; Raven, Susanne; Szita, Szilvia: Erkundungen Deutsch als Fremdsprache Kompakt: Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau B2. 2., veränderte Auflage. Leipzig: Schubert-Verlag, 2016. 162 S.
10. Clamer F., Heilmann E., Röller H. Übungsgrammatik für die Mittelstufe: Regeln - Listen - Übungen : erweiterte Fassung Liebaug-Dartmann, Verlag, 160 S.
11. Reimann M. Grundstufen-Grammatik für Deutsch als Fremdsprache. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2021. 264 S.
12. Білоус О.М., Євгененко Д.А. та ін. Практична грамати́ка німецької мови. Вінниця : Нова книга, 2018. 571 с.
13. Амеліна С.М. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу / за заг. Ред. С.М. Амеліної. Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 470 с.
14. Введенська Т. Ю. Вступ до теорії та практики перекладу: навчальний посібник / О. Я. Алексеев, Я. В. Бойко, Т. Ю. Введенська, Т. М. Висоцька, Л. В. Фоміна; під заг. ред. Т. Ю. Введенською; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. Дніпро: НГУ, 2017. 191 с.
15. Коваленко, А. Я. "Методологія перекладу технічних термінів: комп'ютерна лексика." Науковий вісник ХНУ, вип. 42, 2020, с. 45-60.
16. Синегуб Н. О. Теорія і практика перекладу (німецька мова) : навч. посіб. / Н. О. Синегуб. Київ : КНЛУ, 2018. 256 с.
17. Duden. Deutsches Universalwörterbuch. 9. Auflage. Berlin, Dudenverlag, 2019. 2144 S.

До навчальної дисципліни № 2. Лексикологія основної іноземної мови:

Основна:

1. Вишивана Н. В. Теоретичний курс сучасної німецької мови. Модуль лексикологія. Методичний посібник. Вінниця: Вінницький державний педагогічний університет, 2020. 126 с.
2. Крайняк О.М. Посібник до вивчення дисципліни: «Лексикології німецької мови»: укладач Крайняк О.М. Дніпро: Ліра, 2019. 64 с.
3. Левицький В.В. Лексикологія німецької мови: посібник. Вінниця: Нова книга, 2014. 392 с.
4. Лексикологія німецької мови: лекції та семінари : навч. посібн. : вид. 4-те, пере-робл. і доп. / Б.І. Гінка. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2015. 420 с.
5. Лексикологія німецької мови: навч. посіб. для студентів ф-ту «Референт-перекладач» / Нар. укр. акад., [каф. герман. та роман. філол. ; упоряд. Ж. Є. Потапова]. Вид. доп. та переробл. Харків: Вид-во НУА, 2015. 96 с.
6. Dammel A. [Evaluative Wortbildung und Personenreferenz](#): Maskulina auf -i und ihre femininen Entsprechungen in alemannischen Dialekten – auch als Indikator für Geschlechterstereotype im Wörterbuch. Frankfurt: Faculty for Cultural Sciences, European University Viadrina, 2021. 32 S.
7. Harm V. Einführung in die Lexikologie. 2015. Darmstadt: WBG. 164 S.
8. Hilke E.: [Wortgruppenlexeme zwischen Wortbildung und Phraseologie](#): Multiword lexemes between word formation and phraseology. Berlin: Walter de Gruyter GmbH, 2017. 16 S.
9. Lexikologie der deutschen Sprache: Lehrbuch = Лексикологія німецької мови: Навчальний посібник для студ. ф-ту іноземних мов / А.А.Король. Чернівці: Книги – XXI, 2017. 112 с.
10. Lexikologie der modernen deutschen Sprache : навч.-метод. рекомендації для студентів III курсу факультету іноземної та слов'янської філології / укл. Р. В. Оробінська. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2019. 98 с.
11. Mowtschan D. W. Theoretisch-praktische Aspekte der deutschen Gegenwartssprache. Sumy: Staatliche Universität Sumy, 2016. 146 s.

До навчальної дисципліни № 3. Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови

Основна:

1. Історія німецької мови: навчально-методичний практикум. Видання друге, доповнене / І.Г. Кулина, О.С. Янер. Одеса: Фенікс, 2023. 120 с.
2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Історія основної іноземної мови». Укладач Сахно І.П. Дніпропетровськ, 2019. 16 с.
3. Теоретичний курс німецької мови: навчально-методичний посібник для студентів факультетів іноземної філології закладів вищої освіти. Укладачі: Крецька Ю. А., Боднарчук Т. В. Кам'янець-Подільський: ФОП Гордукова І. Є., 2021. 242 с.
4. König W. dtv-Atlas zur deutschen Sprache. 19. überarbeitete und korrigierte Auflage. Stuttgart. 2019. 256 S.
5. Nübling D., Dammel A., Duke J. Historische Sprachwissenschaft des Deutschen. Eine Einführung in die Prinzipien des Sprachwandels. 5. aktualisierte Auflage. Tübingen: Narr Francke Attempto. 2017. 401 S.
6. Peter von Polenz. Geschichte der deutschen Sprache. 11 Auflage. De Gruyter, 2020. 255 S.
7. Roelcke Th. Geschichte der deutschen Sprache. München: Verlag C.H.Beck oHG, 2018. 128 S.
8. Schäfer R. Einführung in die grammatische Beschreibung des Deutschen. (Textbooks in Language Sciences 2). Berlin: Language Science Press. 2015. 561 S.#
9. Schmidt H.U. Einführung in die deutsche Sprachgeschichte. 4. Aufl. Stuttgart: J.B. Metzler. 2024. 434 S.
10. Schmidt W. Geschichte der deutschen Sprache. Ein Lehrbuch für das germanische Studium. Teil 1. Geschichte. Vorgeschichte. 12. verbesserte und erweiterte Auflage. Stuttgart: S. Hirzel

Verlag. 2020. 509 S.

11. Strecker B.: Kurze Präsentation der Grammatik der deutschen Sprache mit einem Ausblick auf neue Formen der Grammatikschreibung: Bielefeld: Aisthesis Verlag, 2018. 117 S.
12. Theoretische Grammatik: навч. посіб. для студентів 4 курсу ф-ту «Референт-перекладач» з дисципліни «Теоретична грамати́ка» (нім. мова) / Нар. укр. акад., [каф. герм. та роман. філол. ; упоряд. Ж. Є. Потапова]. Харків: Вид-во НУА, 2017. 68 с.

До навчальної дисципліни № 4 «Історія зарубіжної літератури»

Першоджерела (художні тексти):

1. Історія зарубіжної літератури Середньовіччя та доби Відродження.

Ірландські саги.

Скандинавський епос.

Беовульф.

Пісня про Роланда.

Пісня про мого Сіда.

Пісня про Нібелунгів.

Поезія трубадурів та міннезінгерів.

Роман про Трістана та Ізольду.

Поезія вагантів.

Роман про Лиса.

Роман про Розу.

Поезія Ф. Війона.

Данте. Нове життя. Божественна комедія.

Петрарка. Книга пісень.

Боккаччо. Декамерон.

Рабле. Гаргантюа та Пантагрюель.

Поезія Плеяди.

Шекспір. Сон літньої ночі. Венеційський купець. Ромео та Джульєтта. Гамлет. Отелло.

Король Лір. Макбет. Буря. Ричард III. Сонети.

Е. Роттердамський. Похвала Глупоті.

Лопе де Вега. Собака на сні.

Сервантес. Дон Кіхот.

2. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII ст.

Мілтон Дж. Втрачений рай. Самсон-борець.

Корнель П. Сід. Горацій.

Расін Ж. Андромаха. Федра.

Мольєр Ж.-Б. Тартюф. Мізантроп. Дон Жуан. Скупий. Міщанин-шляхтич.

Буало Н. Поетичне мистецтво.

Кальдерон П. Життя – це сон.

Гріммельсгаузен Г. Сімпліцій Сімпліциссімус.

Дефо Д. Робінзон Крузо.

Свіфт Дж. Мандри Гулівера.

Філдінг Г. Історія Тома Джонса, знайди.

Голдсміт О. Векфільдський священик.

Стерн Л. Життя та погляди Трістрама Шенді, джентльмена. Сентиментальна подорож.

Готичний роман (Г. Уолпол, А. Радкліф, М. Льюїс).

Вольтер Кандід. Простодушний.

Дідро Д. Черниця.

Руссо Ж.-Ж. Сповідь. Юлія, або Нова Елоїза.

Бомарше П. Весілля Фігаро.

Гете Й.В. Страждання юного Вертера. Фауст.
Шиллер Ф. Розбійники. Вільгельм Телль.

3. Історія зарубіжної літератури XIX ст.

Шатобріан. Рене.
Жермена де Сталь. Корінна
Нод'є Ш. Жан Сбогар
Гюго В. Собор Паризької Богоматері.
Меріме П. Кармен
Стендаль. Червоне і чорне.
Бодлер Ш. Квіти зла.
Флобер Г. Пані Боварі.
Новалис. Генрих фон Офтердінген.
Клейст. Міхаель Кольхаас
Гофман. Крихітка Цахес. Дон Жуан. Життєві погляди kota Мурра.
Гейне. Поезія. Поема Німеччина. Зимова казка.
Блейк В. Пісні безвинності. Пісні досвіду.
Вордсворт. Вірши. Сонети.
Байрон. Паломництво Чайльд Гарольда. Корсар. Дон Жуан.
Шеллі. Вірші. Поема Прометей звільнений. Трагедія Ченчі.
Шеллі М. Франкенштейн.
Скотт В. Айвенго.
Діккенс Ч. Посмертні записки Піквікського клубу. Домбі і син.
Теккерей В. Ярмарок марнославства.
Бронте Ш. Джейн Ейр.
Ірвінг В. Ріп Ван Вінкль.
Купер Ф. Останній з могікан.
По Е. Поезія. Оповідання: Падіння дому Ашерів. Викрадений лист, Занурення у Мальстрем.
Мелвілл Г. Мобі Дік, або Білий кит.
Готорн Н. Яскраво-червона літера.
Вітмен В. Листя трави.
Дікінсон Е. Поезія.

4. Історія зарубіжної літератури к. XIX – п. XX ст.

Золя Е. Жерміналь.
Мопассан Г. де Життя. Любий друг. Пампушка.
Франс А. Острів пінгвінів. Боги жадають.
Рембо А. Вірші.
Верлен П. Вірші.
Гюїсманс Ж.-К. Навпаки.
Метерлінк М. Сліпі. Синій птах.
Ібсен Г. Пер Гюнт. Ляльковий дім. Привиди. Будівник Сольнес.
Стріндберг А. Фрекен Юлія.
Гауптман Г. Перед сходом сонця. Ткачі.
Манн Т. Будденброки. Смерть у Венеції. Тоніо Крегер.
Манн Г. Вірнопідданий.
Рільке Р.М. Нові вірші. Сонети до Орфея.
Голсуорсі Дж. Власник.
Гарді Т. Тесс з роду Д'Ербервіллів.
Стівенсон Р.Л. Острів скарбів. Химерна пригода з доктором Джекілем та містером

Гайдом.
Вайлд О. Портрет Доріана Грея.
Шоу Б. Професія місіс Воррен. Пігмаліон. Дім, де розбиваються серця.
Кіплінг Р. Вірші.
Твен М. Пригоди Гекльберрі Фінна.
Драйзер Т. Сестра Керрі.
Лондон Дж. Мартін Іден. Північні оповідання.
Джеймс Г. Дезі Міллер.
О. Генрі Оповідання.

5. Історія зарубіжної літератури ХХ ст.

Пруст М. На Сваннову сторону.
Жід А. Фальшивомонетники.
Бретон А. Маніфест сюрреалізму. Вірші.
Елюар П. Вірші.
Супо Ф. Вірші.
Камю А. Сторонній. Чума.
Сартр Ж.-П. Нудота. Мухи.
Йонеско Е. Лиса співачка. Носороги.
Бекетт С. Чекаючи на Годо.
Роб-Грійє А. В лабіринті.
Ремарк Е. М. На західному фронті без змін.
Бенн Г. Вірші.
Гейм Г. Вірші.
Тракль Г. Вірші.
Брехт Б. Матінка Кураж та її діти. Життя Галілея.
Манн Т. Чарівна гора. Доктор Фаустус.
Гессе Г. Степовий вовк.
Белль Г. Більярд о пів на десяту.
Грасс Г. Бляшаний барабан.
Кафка Ф. Процес. Перевтілення.
Джойс Дж. Улісс. Дублінці.
Вулф В. Місіс Делловей. До маяку.
Лоуренс Д. Г. Коханець леді Чаттерлі.
Олдінгтон Р. Смерть героя.
Еліот Т.С. Любовна пісня Дж. Альфреда Пруфрока. Порожні люди. Безплідна земля.
Паунд Е. Вірші.
Г'юм Т. Вірші.
Фолкнер В. Галас та шаленство.
Гемінгвей Е. Прощавай, зброє! По кому подзвін. Старий і море.
Фіцджеральд Ф. С. Великий Гетсбі.
Селінджер Д. Дж. Ловець у житі.
Голдінг В. Володар мух.
Фаулз Дж. Колекціонер. Жінка французького лейтенанта.
Мердок А. Під сіткою. Чорний принц.
Боргес Х. Л. Оповідання.
Кортасар Х. Оповідання.
Маркес Г. Г. Сто років самотності.
Зюскінд П. Запахи.
Еко У. Ім'я Рози.
Павич М. Хозарський словник.
Барнс Дж. Історія світу в 10½ главах.

Акройд П. Чаттертон.
Макьюен І. Амстердам. Спокута.
Каннінгем М. Години.

Навчальна та довідкова література

1. Анісімова Л. Американська література: від витоків до доби реалізму : навч. посіб. для студентів. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2023. 124 с.
2. Анненкова О.С. Англійська література вікторіанської епохи. Курс лекцій: Навчальний посібник. Київ, 2016. 168 с.
3. Ватченко С. О., Максютенко О. В., Каліберда Н. В. Англійський роман XVIII ст. Класика як досвід діалогу: посібник до вивчення курсу «Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII ст.». Д.: Гарант-СВ, 2024. 112 с.
4. Вишницька Ю.В., Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури межі XIX–XX століть: навч.-метод. посібник для студентів . К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022.
5. Гаврило І.В., Рошко М.М., Славич Т.Я. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII ст.: Навчальний посібник. Ужгород : УжНУ, 2022. 117 с.
6. Голубішко І.Ю. Англійська література доби просвітництва // Фондові лекції викладачів факультету іноземної філології : [навчальне видання] / За заг. ред. П. Л. Шулик, О. В.Кеби. Частина III. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2015.
7. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Центр учбової літератури, 2022. 400 с.
8. Девдюк І. В. Курс лекцій з історії англійської літератури (від давньої літератури до кінця XVIII ст.). Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2019. 92 с.
9. Дітькова С.Ю. Історія зарубіжної літератури XIX століття (Курс лекцій). Веб-сайт. URL: <http://library.znu.edu.ua/files/sto.htm>
10. Зарубіжна література XVII–XX ст.: навчальний посібник / І.І. Розман, Н.В. Рокосовик. К: «Талком», 2018. 366 с.
11. Зарубіжна література межі XIX–XX та XX століття : підручник / С. К. Криворучко та ін. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2023. 1351 с.
12. Історія зарубіжної літератури першої половини XX століття: методичні рекомендації до виконання практичних завдань і самостійної роботи / укл. Ватченко С.О., Максютенко О.В. Д., 2024. 63 с. (електронне видання).
13. Історія зарубіжної літератури першої половини XX століття: Практикум : навч. посіб. / Уклад. Гальчук О.В. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 428 с.
14. «Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX ст.: практикум. Методичні рекомендації для здобувачів освітніх програм «Англійська та друга західноєвропейська мови і літератури», «Французька та англійська мови і літератури», «Німецька та англійська мови і літератури», «Українська мова та література» / укл. Т. М. Потніцева, Н. Г. Велігіна, О.В. Левченко. Дніпро, 2025. 42 с.
15. Історія зарубіжної літератури. Середні віки. Відродження: Навчально-методичний посібник / Бедзир Н., Демчик М. Ужгород, 2023. 121 с.
16. Колошук Н. Г. Історія зарубіжної літератури XX століття: у 2 ч. Частина 1: Модерна доба: навчальний посібник для закладів вищої освіти. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2023. 520 с.
17. Методичні рекомендації до практичних занять з навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури (Середні віки й Відродження)» / укл.: Н.І.Власенко, О.В.Левченко. Дніпро: «Барвікс», 2023. 36 с.
18. Ніколенко О. Французька література другої половини XIX – початку XX століть: напрями, течії, постаті. Монографія. К.: ФОП Лебедь, 2019. 226 с.
19. Новітня література Великої Британії та США : навчально-методичний посібник / Упорядники О.В. Кеба, Т.В. Кеба, Р.М. Семелюк. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2017. 120 с.
20. Поетика невизначеності: від модернізму до постмодернізму і далі :

Монографія / О. В. Кеба, В.В. Чорноконь. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2024. 212 с.

21. Поліщук Л. Б. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середні віки. Відродження : навч.-метод. посіб. Умань: ВПЦ «Візаві», 2017. 156 с.

22. Пічугіна Т. Є. Історія зарубіжної літератури к. XIX – п. XX століття: конспект лекцій. Д. : Тріменс ЛТД, 2021. 48 с.

23. Помазан І. Історія зарубіжної літератури XX століття : підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. / І. О. Помазан ; Нар. укр. акад., [каф. українознав.]. Х. : Вид-во НУА, 2016. 264 с.

24. Славич Т.Я. Історія зарубіжної літератури (Антична література, література Середніх віків та Відродження). Ужгород: УжНУ, 2023. 47 с.

25. Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Доба реалізму : навч. посіб. для студ. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 424 с.

26. Тверітінова Т., Шовкопляс Г. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Перша половина: доба романтизму. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018.

27. Художньо-естетичні парадигми новітньої літератури : навчальний посібник / Упорядники О.В. Кеба, О.Г. Шаповал, І.Ю. Голубішко. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2021. 234 с.

28. Яременко Н. В., Коломієць Н. Є. Історія зарубіжної літератури II половини XX століття. Практикум. Кривий Ріг, 2022. 103 с.

29. Яременко Н. В., Коломієць Н. Є. Історія зарубіжної літератури: Середньовіччя – XVIII століття : навчальний посібник. Кривий Ріг, 2023. 335 с.

30. Potnitseva T., Kondrashova Y., Vatchenko S., Maksutenko O. *Be British/Think Like American: National Identity in Language and Literature*: Посібник. Dnipro, 2024. 148 p.

**До навчальної дисципліни № 5 Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська):
Лексико-граматичний аспект:**

1. Evans V., Dooley J. *Upstream Intermediate*. SB, WB. Express Publishing. Newbury. Berkshire, 2016. 228 p.

2. Obee, B. & Evans, V. *Upstream. Upper Intermediate*. SB, WB. Express Publishing. Newbury. Berkshire, 2019. 234 p.

3. Cosgrove A., Hobbs D. *Open World B2*. SB. Cambridge University Press. Cambridge, 2019. 213 p.

4. Wijayatilake C. *Open World B2*. SB, WB. Cambridge University Press. Cambridge, 2019. 231 p.

5. McCathy, Michael & O'Dell, Felicity. *English Vocabulary in Use. Upper Intermediate and Advanced*. CUP. Cambridge, 2016. 286 p.

6. Evans V., Dooley J., Evans L. *Upstream C1*. Express Publishing. Newbury. Berkshire, 2019. 232 p.

7. Burges S. *Advanced GOLD. Coursebook*. Longman (Pearson Education Limited). Harlow, 2018. 208 p.

8. Burgess S. *Advanced GOLD Exam maximizer*. Longman (Pearson Education Limited). Harlow, 2019. 205p.

9. Evans V. *Round-up 6. English Grammar Practice*. Longman. (Pearson Education Limited). Harlow, 2017. 186 p.

10. Murphy, R. *English Grammar in Use (a self-study reference and practice book for intermediate students)*. CUP, Cambridge, 2017. 274 p.

11. Mann, M., Taylore-Knowles, S. *Destination B2. Grammar & Vocabulary*. MacMillan Education Publishing, Bloomsbury, 2016. 304 p.

12. Murphy R. *English Grammar in Use. Advanced*. Cambridge University Press, Cambridge, 2019. 236 p.

Перекладацький аспект:

1. Munday, Jeremy. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. 4th ed. London: Routledge, 2016.

2. Baker, Mona; Saldanha, Gabriela (eds.). *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. 3rd ed. London: Routledge, 2019.

3. House, Juliane. *Translation: The Basics*. London: Routledge, 2018.

4. Venuti, Lawrence (ed.). The Translation Studies Reader. 4th ed. London: Routledge, 2021.
5. O'Hagan, Minako (ed.). The Routledge Handbook of Translation and Technology. London: Routledge, 2020.
6. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця: Нова книга, 2017.
7. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова книга, 2017.
8. Чередниченко О. І. Теорія і практика перекладу: сучасні підходи. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019.

Додаткова:

1. Azar, B. Understanding and Using English Grammar. Prentice Hall. Newbury. Berkshire, 2016. 208 p.
2. Burgess, S. Progress to Proficiency. SB, WB. Cambridge University Press, Cambridge, 2019. 228 p.
3. Clare A., Wilson J.J. Speak out. Advanced Student's Book. Longman (Pearson Education Limited). Harlow, 2016. 232 p.
4. Taylore-Knowles, S. Mann, M. Destination C1-C2. Grammar & Vocabulary. MacMillan Education Publishing. Bloomsbury, 2018. 314 p.